

Projekt

Názov projektu	„Prečo to tí (mladí) ľudia vlastne robia?“ alebo program destigmatizácie rizikového závislostného správania
Stručný opis projektu	Aktivity projektu sa snažia o celostný prístup pri destigmatizácii závislostných duševných porúch (patologizácia a kriminalizácia závislostí, odsudzovanie a obviňovanie závislých a ich blízkych), pri zmocňovaní ľudí so závislostným správaním a závislosťou a ich blízkych k dosahovaniu žiaduceho sociálneho fungovania a k uplatňovaniu práv a pri redukcii rizík radikalizácie mladých ľudí so závislostným správaním a závislosťou, ako špecifickej cieľovej skupiny pomáhajúcej praxe, a to prostredníctvom prepájania aktivít na rôznych úrovniach (práca s verejnosťou, s odborníkmi, s cieľovou skupinou).

Účel výzvy, na ktorú sa projekt zameriava

	• Zvyšovanie informovanosti verejnosti a vzdelávanie profesijných skupín; • Analytická, expertná a edičná činnosť; • Zlepšenie kvality života znevýhodnených skupín obyvateľstva.
Vysvetlite prepojenie aktivít na účel výzvy	Závislostné duševné poruchy sú spájané s predsudkami laickej i odbornej verejnosti a sú kľúčovou bariérou vyhľadania pomoci a zotrvania v liečbe. Stigmou pritom trpia celé rodiny, nielen jednotlivci. Mladí nezrelí ľudia s týmto problémom zvlášť čelia rizikám radikalizácie, v online priestore, ale aj v reálnych vzťahoch, lebo nemajú potrebné zručnosti pre rozoznávanie vzťahov s prvkami závislostí, manipulatívnej komunikácie a správania. Projekt zvyšuje citlivosť verejnosti v téme, redukuje riziká radikalizácie a zmocňuje cieľovú skupinu k získaniu žiaducej kvality života.

Hlavný cieľ/Identifikácia ľudsko-právneho problému

Definujte hlavný cieľ	Destigmatizovať závislostné správanie a závislosti a redukovať predsudky a stereotypy verejnosti a odborníkov v tejto téme, zmocňovať osoby so závislosťou a ich blízkych k aktívnemu uplatňovaniu vlastných práv a zvyšovaniu kvality života a u mladých ľudí so závislostným správaním, ako špecifickej rizikovej skupine v oblasti radikalizácie, a ich blízkych posilňovať schopnosti vytvárať a udržiavať bezpečné vzťahy, rozoznávať vzťahy s prvkami závislostí, manipulatívnej komunikácie a správania a chrániť sa voči nenávisťným prejavom a diskriminácii (osobitne v online priestore).
-----------------------	---

Uvedte nástroje, ktoré použijete pri dosahovaní cieľa projektu a dôvod ich použitia

Uvedte jednotlivé nástroje a konkretizujte ich.	
	individuálne konzultácie pre jednotlivcov, páry a rodiny v kontexte rizikového (závislostného) správania a závislostí, vrátane rizikového správania v online priestore (sociálne, právne, psychologické, psychiatrické, dlhové poradenstvo, poradenstvo pre spoluzávislých)
	skupinové zážitkové workshopy pre rodičov mladých ľudí s rizikovým závislostným správaním, tematicky orientovaných na porozumenie príčinám a prejavom a na redukciiu následkov stigmatizácie a sebastigmatizácie závislostných porúch u mladých ľudí a ďalších ohrození spojených s rizikovým správaním v online aj reálnom prostredí
	skupinové zážitkové workshopy pre deti / mladých ľudí so závislostným správaním špecificky orientovaných na otázky príčin, prejavov a následkov závislostného správania, osobitne v oblasti formovania vrstovníckych vzťahov, posilnenia ich schopnosti identifikovať a obhajovať vlastné potreby, reflexie rôznych typov stereotypov a predsudkov a ich dopadov na ich prežívanie a správanie v online aj offline prostredí

posilňovacie tréningy pre rodičov / rodiny s výskytom závislostných porúch, zameraných na posilnenie rodinnej kohézie, zvýšenie citlivosti v téme rizikového správania, porozumenie jeho príčinám a prejavom vo výchove a možnostiach ich prevencie a riešenia
tréning účinnej intervencie pre odborníkov a odborníčky
kampaň #totochceme pre mladých ľudí, realizovaný metódou photovoicing s destigmatizačným zameraním (inovatívna preventívna metóda, projekt sociálnej akcie a zároveň participatívny výskum mapujúci reálne potreby mládeže v komunite v téme závislostného rizikového správania)
supervízie (príp. koučing) členov a členiek odborného tímu projektu s cieľom zvyšovať citlivosť v téme predsudkov a stereotypov posilňujúcich následky rizikového (závislostného) správania a na podporu a rozvoj adresnosti a efektívnosti odborných intervencií
voľne dostupné podcasty, tematicky orientované na témy stigmatizácie a selfstigmatizácie závislostných duševných porúch a ich dôsledkov na jednotlivcov, ich rodiny i komunity, osobitne v kontexte rizikového správania detí a mládeže
informačné materiály v printovej podobe: pre rodičov detí/mladých ľudí s rizikovým (závislostným) správaním s odporúčaniami účinného konania, pre mladých ľudí s odporúčaniami ohľadom bezpečného vytvárania medziľudských vzťahov v online i offline prostredí, metodické a informačné materiály pre odborníkov zamerané na adresné intervencie v téme
záverečná odborná diskusia za okrúhlym stolom (zameraná na riešenie problematiky, možnosti riešenia a prezentáciu výsledkov projektu a príkladov dobrej praxe)

Cieľové skupiny

Zraniteľné skupiny definované podľa jednotlivých dôvodov diskriminácie	• 3/ vek, • 15/ iné postavenie
Ak ste uviedli "iné," špecifikujte	z hľadiska zdravotného stavu ide o osoby so závislostnými duševnými poruchami, s osobitým zameraním na deti a mládež
Cieľová skupina	• 1) Verejnosť • 12) Deti a mládež • 13) Iné, špecifikujte:
Ak ste uviedli "iné," špecifikujte	pomáhajúce profesie - odborníci
Zdôvodnite výber cieľovej skupiny, veľkosť cieľovej skupiny a spôsob jej zapojenia sa do projektu	Pre ľudí so závislostnými duševnými poruchami a ich blízkych, ktorí priamo čelia stigmatizácii a diskriminácii, a pre mladých ľudí z tejto skupiny (ktorí sú zvlášť ohrození vytváraním neadekvátnych rizikových vzťahov v reálnom i online prostredí a následnou radikalizáciou) a ich blízkych plánujeme aktivity pomoci a podpory, pre odborníkov tréningy a pre verejnosť dostupné infomateriály.

Miesto a čas realizácie

Vymenujte miesta/ oblasti realizácie projektu, kde sa bude projekt realizovať.	
priestory organizácie	
priestory odborníkov - poradcov projektu (pre poskytovanie individuálneho poradenstva)	
priestory vhodné na vzdelávacie aktivity pre odborníkov (podľa počtu účastníkov - priestory organizácie alebo priestory na to vhodné)	
verejné priestory vhodné na realizáciu podujatí s väčším počtom účastníkov (konferenčná miestnosť)	
Projekt bude realizovaný v období	2.6.2025 - 31.12.2025

Zdôvodnite výber miesta realizácie, prípadne uveďte jeho bližšiu špecifikáciu

V organizácii zrealizujeme aktivity pre osoby so závislosťou a ich blízkych, vzdelávanie pre odborníkov, odborné konzultácie, prácu s mládežou v rámci photovoicing a supervízie. Pre väčšie skupiny a podujatia využijeme verejné priestory vhodné na účel aktivity (konferenčná miestnosť).

Spolupracujem s regionálnym partnerom/partnermi

NIE

Uveďte partnera/partnerov

Odborná garancia projektu

Meno a priezvisko garanta	Kvalifikácia a odbornosť garanta v danej oblasti
doc. PhDr. Denisa Šoltésová, PhD.	odborná garantka, lektorka a poradkyňa v projekte - riaditeľka organizácie, zodpovedná zástupkyňa za odbornú činnosť, lektorka, poradkyňa, supervízorka a vysokoškolská učiteľka (prax v téme viac ako 20 rokov)
Gabriela Šostáková, PhDr., Mgr.	lektorka a poradkyňa v projekte - sociálna poradkyňa v organizácii (prax s cieľovou skupinou viac ako 20 rokov)
Ľubica Libáková, Mgr., PhD.	projektová manažérka, lektorka a poradkyňa v projekte - sociálna poradkyňa v organizácii (prax s cieľovou skupinou viac ako 4 roky)
Monika Bosá, doc. Mgr., PhD.	koučka, lektorka, trénerka v projekte - vysokoškolská učiteľka, koučka, expertka v oblasti ľudských práv a násillia páchaného na ženách)
Nicole Fuchsová, Mgr.	supervízorka, lektorka a dlhová poradkyňa v projekte - sociálna poradkyňa, supervízorka, expertka na finančnú gramotnosť, expertka v oblasti násillia páchaného na ženách a v téme práce s marginalizovanými rómskymi komunitami
Petra Földešová, MUDr.	poradkyňa v projekte - psychiatrička v špecializácii medicína závislost
Alexandra Kohútová, PhDr.	poradkyňa a trénerka v projekte - klinická psychologička pre deti a dospelých, lektorka
Katarína Duhančíková, Mgr.	lektorka a poradkyňa v projekte - psychologička a detská terapeutka
Vladimír Stanislav, PhDr. Mgr., PhD. MPH	lektor a tréner v projekte - riaditeľ OLÚP, no. Predná Hora, expert na otázky závislostí, psychoterapeut,
Sabína Brédová, Mgr.	lektorka a trénerka v projekte - expertka pre prácu so závislými v oblasti harm reduction, expertka v téme stigmatizácie ľudí so závislosťou
Marcela Pinková, Mgr.	finančná manažérka - ekonómka, účtovníčka
Leszia Geci, MUDr	lektorka a poradkyňa v projekte - psychiatrička v špecializácii pedopsychiatria
Zuzana Vatehová, Mgr.	lektorka a poradkyňa v projekte - sociálna pracovníčka organizácie, so skúsenosťou z intervencie v cieľovej skupine osôb so závislostným správaním a závislosťou
Kristína Kundrová, PhDr.	lektorka a poradkyňa v projekte - psychologička, prax v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately viac ako 8 rokov
Barbora Sisáková, Mgr.	lektorka a poradkyňa v projekte - sociálna pracovníčka organizácie, so skúsenosťou z intervencie v cieľovej skupine osôb so závislostným správaním a závislosťou

Predošlé skúsenosti žiadateľa s realizáciou aktivít a projektov v danej oblasti

--

Názov aktivity	Rok	Informácia o skúsenostiach	Počet zapojených osôb
Zdraví občania - zdravé komunity - zdravé mesto VII.	2024	osvetový a destigmatizačný projekt (podpora mesta Prešov), garantka v pozícii odbornej garantky, manažérky, lektorky, preventistky	89
Zdraví občania - zdravé komunity - zdravé mesto VI.	2023	osvetový a destigmatizačný projekt (podpora mesta Prešov), garantka v pozícii odbornej garantky, manažérky, lektorky, preventistky	211
Zdraví občania - zdravé komunity - zdravé mesto V.	2022	osvetový a destigmatizačný projekt (podpora mesta Prešov), garantka v pozícii odbornej garantky, manažérky, lektorky, preventistky	227
Zdraví občania - zdravé komunity - zdravé mesto IV.	2021	osvetový a destigmatizačný projekt (podpora mesta Prešov), garantka v pozícii odbornej garantky, manažérky, lektorky, preventistky	92
Zdraví občania - zdravé komunity - zdravé mesto III.	2020	osvetový a destigmatizačný projekt (podpora mesta Prešov), garantka v pozícii odbornej garantky, manažérky, lektorky, preventistky	85
Zdraví občania - zdravé komunity - zdravé mesto II.	2019	osvetový a destigmatizačný projekt (podpora mesta Prešov), garantka v pozícii preventistky	275
Zdraví občania - zdravé komunity - zdravé mesto I.	2018	osvetový a destigmatizačný projekt (podpora mesta Prešov), garantka v pozícii preventistky	284
Únik zo (spolu)závislosti (organizácia v pozícii Partnera)	2024	3-ročný destigmatizačný program (podpora Nórskeho finančného mechanizmu), garantka v pozícii odbornej garantky partnera a expertky v téme závislosti a spoluzávislosti	224
Trojlistok - nové nástroje pre ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením	2023	ročný intervenčný program inovácie služieb (podpora Implementačnej agentúry MPSVaR SR), garantka v pozícii odbornej garantky, projektovej manažérky, expertky	110
Z bludiska závislostí	2021	4-ročný preventívno-intervenčný program (podpora Implementačnej agentúry), garantka v pozícii riaditeľky organizácie	198
Kampaň na podporu rodín s deťmi: „Ako to zvládnuť v rodine so závislým dieťaťom...“ - 2. ročník	2024	preventívno-osvetový destigmatizačný program (podpora PSK), garantka v pozícii projektovej manažérky, garantky projektu, lektorky, poradkyne	40
Kampaň na podporu rodín s deťmi: „Ako to zvládnuť v rodine so závislým dieťaťom...“	2022	preventívno-osvetový destigmatizačný program (podpora PSK), garantka v pozícii projektovej manažérky, garantky projektu, lektorky, poradkyne	143
Dobré voľby - program preventívnych opatrení pre osoby a skupiny ohrozené závislostným správaním	2024	preventívny program pre školy a väznice (podpora z PSK), garantka v pozícii odbornej garantky, projektovej manažérky, lektorky a preventistky	808
Program prevencie závislostného správania a závislostí	2023	preventívny program pre školy a väznice (podpora z PSK), garantka v pozícii odbornej garantky, projektovej manažérky, lektorky a preventistky	553
Projekt preventívnych opatrení v rámci celostného manažmentu pomoci rodinám a osobám so závislostným správaním	2022	preventívny program pre školy a väznice (podpora z PSK), garantka v pozícii odbornej garantky, projektovej manažérky a preventistky	478

Ideme ďalej! Projekt preventívnych a intervenčných opatrení pre osoby a rodiny s rizikovým závislostným správaním	2021	preventívny program pre školy a väznice (podpora z PSK), garantka v pozícii odbornej garantky, projektovej manažérky, poradkyne a preventistky	124
Preventívno-intervenčné opatrenia ako súčasť celostného manažmentu pomoci závislým a ich rodinám	2020	preventívno-intervenčný program (podpora z PSK), garantka v pozícii poradkyne a preventistky	198
Rozvoj kvality služieb v programe Celostný manažment pomoci závislým a ich rodinám	2019	preventívno-intervenčný program (podpora z PSK), garantka v pozícii poradkyne	173
Preventívno-intervenčné psychosociálne ambulantné služby ako súčasť adiktologických sociálnych služieb v Prešovskom kraji	2018	preventívno-intervenčný program (podpora z PSK), garantka v pozícii poradkyne	157
Drogy vo väzbe	2019	preventívny program pre ÚVTOS Prešov (garantka projektu v pozícii poradkyne)	86
Posilňovanie kompetencií sociálnych pracovníkov obcí PSK v problematike látkových a nelátkových závislostí	2017	vzdelávanie sociálnych pracovníkov v spolupráci so Slov. komorou soc. pracovníkov a asistentov soc. práce	17
Spolu a spoločne	2017	preventívny program (podpora mesta Prešov)	45
Rodinné terapeutické poradenstvo pre drogové závislosti v PSK	2016	intervenčný program pre závislé osoby (podpora z PSK)	98
Rodinné sociálnoterapeutické poradenstvo pre oblasť látkových a nelátkových závislostí v Prešove	2016	poradenský program pre osoby so závislostným správaním (podpora z mesta Prešov)	16
Kompetentná a prosperujúca rodina	2015	poradenský program pre rodiny (podpora z mesta Prešov)	28
Mladí mladým	2015	podpora peer skupiny v spolupráci s IP FF PU v Prešove	96
Nová tvár Stromoradia	2014	podpora peer skupiny v organizácii v spolupráci s IUVENTa	22
Volwety - pomoc nezamestnaným ženám	2014	program podpory v spolupráci s UPSVaR Prešov a IEaSP FF PU v Prešove	23
Alkohol nie je neviniatko	2013	odborná diskusia a aktivity pre verejnosť (Nadácia Pivovaru Šariš)	67
Zdravé ženy - zdravá generácia	2013	aktivity pre ženy a odborná konferencia (Komunit. nadácia)	134
Poznámka Garantka projektu bola v pozícii riešiteľky a/lebo projektovej manažérky aj v programoch VEGA (1/0457/03, 1/3649/06, 1/0927/14, 1/0146/14, 1/0134/17, 1/0288/17), PHARE (2003-004-995-03-11-014 Ženy ženám), Projekte EQUAL kód ITMS 15110100001: Šanca na nový začiatok. Organizácia má dlhoročné skúsenosti s realizáciou projektov prevencie a intervencie v danej téme, vrátane destigmatizačných podujatí.			